

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 14. oktober 2024

Sak: 2024/0403
Klager: Eramet Norway AS
Klagemotpart: Lede AS
Saken gjelder: Uenighet om tariffering

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fattet den 30. november 2023 vedtak om at Lede AS har beregnet tariffen i samsvar med kontrollforskriften § 13-1. Klager mente at nettselskapet var forpliktet til å innføre en tariffreduksjon for bedrifter med stort forbruk i regionalnettet dersom det var kostnadmessig grunnlag for dette, og at nettselskapet måtte dokumentere kostnadsgrunnlaget. RME vurderte at Lede hadde tariffert Eramet Norway AS i samsvar med kontrollforskriften § 13-1 og at nettselskapet hadde gitt tilstrekkelig begrunnelse for valget om ikke å differensiere tariff for stort forbruk. Energiklagenemnda tok ikke klagen til følge og stadfestet RMEs vedtak.

Energiklagenemndas medlemmer:

Nemndsleder Per Conradi Andersen, nemndsmedlemmene Helle Grønli og Tormod Anders Sletten.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi («RME») fattet den 13. november 2023 vedtak om at Lede AS (heretter «Lede» eller «nettselskapet») har beregnet tariffen i samsvar med forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomhet og tariffen av 11. mars 1999 nr. 302 (kontrollforskriften) § 13-1.
- (2) Saken ble brakt inn som en uenighetssak for RME av Eramet Norway AS (heretter «klager» eller «Eramet») den 10. mai 2023. Klager er uenig i nettselskapet Ledes tariffing for tilknytning til Ledes regionalnett. Klager mener at nettselskapet er forpliktet til å innføre en tariffreduksjon for bedrifter med stort forbruk i regionalnettet dersom det er kostnadmessig grunnlag for dette. Klager viser i denne forbindelse til at det er en grunnregel for nett-tariffing at tariffene skal være kostnadsreflekterende. Videre mener klager at nettselskapet ikke har fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon på relevante nettforhold og nettmessig begrunnelse for at det ikke er gitt tariffreduksjon i deres tilfelle. Klager har gitt uttrykk for at de også representerer øvrige bedrifter i Grenlandsområdet, men har ikke fremlagt fullmakt for dette. I likhet med RME anser derfor Energiklagenemnda Eramet Norway AS som eneste klager.
- (3) Klager tok først kontakt med RME i saken ved brev datert 15. februar 2021. Klager viste til at en fjerdedel av SFHB-bedriftene var direkte kunder av Statnett, mens resten var

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

kunder i regionale distribusjonsnett. Klager ba om en klargjøring av om nettselskapenes ulike tolkning av regelverket for tariffer var innenfor regelverket, og om regelverket kunne åpne for én felles tariff for alle SFHB-bedrifter etter egen kostnadsberegning. Videre ønsket klager tydeligere veiledning fra RME når det gjaldt kravene til samfunnsmessig optimalisering og tariffing etter kostnadsansvar. Klager mente at nettselskapenes ulike tolkning av regelverket kunne medføre feilprising og ga uklare rammebetingelser og ulike konkurransevilkår. Klager tok også opp at kraftprodusentene etter klagers syn ikke dekket kostnadene de forårsaket i nettet, og hevdet at dette slo spesielt skjevt ut for bedrifter i regionalnettet siden innmatingsavgiften i regionalnettet uavkortet gikk til Statnett.

- (4) Klager purret på svar i brev datert 29. april 2021, og klaget deretter saken inn til Sivilombudet 5. juli 2021. RME ga foreløpig svar den 9. juli 2021. Det ble avholdt møte mellom klager og RME den 14. september 2021. I brev datert 4. november 2021 purret klager for å få ytterligere avklaringer. Klager tok i tillegg opp at Statnetts utenlandsforbindelser ikke ble avregnet for marginaltap og spurte om hvilket grunnlag regelverket ga for dette.
- (5) I klage til RME datert 23. november 2021 krevde klager å bli tariffert som transmisjonsnettkunde. Bakgrunnen for dette var at NVE den 29. september 2021 hadde fattet vedtak om at 300 kV-ledningen Feda-Øya i Kvinesdal kommune skulle omklassifiseres fra transmisjonsnett til kundespesifikt anlegg. Klager viste til at omklassifiseringen var begrunnet med nettomlegginger i NO₂, forårsaket av etablering av utenlandsforbindelser. Klager ønsket å bli holdt økonomisk skadesløs for den direkte følgeskaden av denne etableringen, da dette ikke var noe klager hadde utløst og noe som heller ikke var en konsekvens av tilbud og etterspørsel etter kraft i markedet. I brev 18. juli 2022 sendte RME forespørsel til klager om ytterligere opplysninger knyttet til klagen, og i brev til RME datert 15. august 2022 bekreftet klager at denne klagen gjaldt Statnett. Statnett kommenterte klagen i brev til RME datert 29. september og klager kommenterte Statnetts redegjørelse i brev til RME datert 17. oktober 2022. Denne saken har fått saksnummer 202118592 hos RME og er ikke oversendt Energiklagenemnda.
- (6) Klager klaget på nytt inn manglende svar på klagers henvendelse 15. februar 2021 inn for Sivilombudet den 14. juni 2022. RME svarte klager i brev datert 1. juli 2022. I brevet pekte RME på at nettkunder ikke selv kunne kreve at nettselskapet oppretter tariffgrupper. RME tok ikke stilling til hvorvidt kraftintensiv industri burde ha en gjennomgående tariff, men viste til at et krav om en slik tariff ville kreve forskriftsendring. RME viste også til at kraftprodusenters tariff var regulert gjennom EØS-regelverket og kontrollforskriften, og at kontrollforskriften § 15-2 sa at transmisjonsnettets fastledd for innmating skal benyttes på alle nettnivå. Det ble ellers pekt på at Energidepartementet hadde fått tilsendt innspill fra bransjeorganisasjoner angående det at innmatingstariffen i regionalnettet uavkortet gikk til Statnett. Videre pekte RME på at tariffing av marginaltap for utenlandsforbindelser var omfattet av forbudet i grensehandelsforordning II artikkel 14 (5).
- (7) Det følger av korrespondanse mellom klager og RME at klager først sent på høsten 2022 ble oppmerksom på RMEs brev datert 1. juli 2022. Klager svarte RME i brev datert 20. desember 2022. Klager la til grunn at RMEs vurdering av utenlandskablens fritak for marginaltap var å betrakte som et vedtak, som kunne påklages til Energiklagenemnda. Den 22. februar 2023 påklaget klager RMEs vedtak om at utenlandsforbindelser ikke

skulle betale for marginaltap i transmisjonsnett. Saken har fått saksnummer 201911699 hos RME og er ikke oversendt Energiklagenemnda per dags dato.

- (8) Klager sendte deretter klage datert 10. mai 2023 på Ledes tariffing av SFHB-bedrifter i det regionale distribusjonsnett. Klager hevdet at regelverket stilte krav om at nettselskapene skulle differensiere tariffene dersom det var kostnadmessig grunnlag for det og at nettselskapene ikke kunne unnlate å etablere kundegrupper som var kostnadmessig relevante, særlig når gruppen var priselastisk. Inntil nettselskapet hadde underbygget at SFHB-bedrifter og alminnelig forsyning hadde eksakt samme ansvar for de faste kostnadene i nettet, hadde nettselskapet etter klagers syn ikke innfridd kravet om tariffing i henhold til «relevante nettforhold». Klager understrekte at kundene skulle betale en «rimelig» andel av kostnadene og at lik tariff ikke ville være kostnadsriktig. Denne saken fikk saksnummer 202104075 hos RME og det er denne som nå er til behandling hos Energiklagenemnda.
- (9) I brev datert 23. mai 2023 ba RME Lede om informasjon knyttet til klagen på tariffing av SFHB-kunder datert 10. mai 2023 og nettselskapet svarte i brev datert 26. juni 2023. Klager innga sine merknader til Ledes svar i brev datert 15. august 2023.
- (10) RME varslet partene om vedtak i saken om Ledes tariffing av SFHB-kunder den 14. september 2023. Deres foreløpige vurdering var at Lede tarifferte klager i samsvar med kontrollforskriften § 13-1.
- (11) Klager leverte merknader til varselet den 27. september 2023.
- (12) RME fattet den 13. november 2023 vedtak i tråd med forhåndsvarselet, med følgende konklusjon:

Lede AS har tariffert Eramet Norway AS i samsvar med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1.
- (13) Vedtaket ble så påklaget til Energiklagenemnda den 30. november 2023.
- (14) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling den 21. mars 2024.
- (15) Klager og klagemotpart har i brev datert 25. mars 2024 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader.
- (16) I e-post fra Lede den 1. oktober 2024 presiserte nettselskapet at samtlige SFHB-bedrifter får videreført 1:1 den nettleien som Statnett beregner og fakturerer nettselskapet for transmisjonsnett og at det ikke er noen differensiering av nettleie for kunder med uttak på samme nettnivå. Klager oversendte merknader den 3. oktober 2024. Klager pekte på at Statnetts tariff reflekterer at ulike kunder har ulikt ansvar for kostnadene i nettet, og at det er grunnlag for å hevde at det er slike kostnadsforskjeller også i regionalnett. Lik tariff vil i så fall ikke være likebehandling, men forskjellsbehandling, ifølge klager. Klager påpeker på at de aldri har sett de analysene av kostnadsgrunnlaget som Lede har vist til.

- (17) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 23. august 2024 og 30. september 2024.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (18) I vedtaket datert 13. november 2023 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn og partenes anførsler.
- (19) RME legger til grunn at saken gjelder spørsmål om nettselskapet plikter å innføre en reduksjon for regionalnettkostnadene med en gjennomgående tariff for stort forbruk. RME viser til kontrollforskriften § 13-1 og særlig bokstav e som åpner for at nettselskapene «kan» differensiere tariffene etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på «relevante nettforhold». Dette innebærer etter RMEs vurdering at det må være saklig sammenheng mellom de aktuelle nettforholdene i netteiers nett og den differensiering av tariffen nettselskapet velger. RME viser til at nettselskapet har stor frihet ved fastsettelsen av tariffen forutsatt at tariffene er objektive og ikke-diskriminerende, jf. kontrollforskriften § 13-1 bokstav c.
- (20) Til klagers anførsel om videreføring av Statnetts tariffmodell for kunder med høyt effektuttak og lang brukstid, såkalte SFHB-bedrifter, poengterer RME at nyere forvaltningspraksis, for eksempel Energiklagenemndas vedtak i sak 2020/0907, presiserer at nettselskap ikke uten videre kan videreføre Statnetts stort forbruk-tariff i eget underliggende nett uten en begrunnelse for dette basert på relevante nettforhold i eget nett. RME gjennomgår nettselskapets begrunnelse for hvorfor de ikke mener det er grunnlag for å gi en tariffreduksjon for stort forbruk. RME mener denne er fyllestgjørende og konkluderer på den bakgrunn med at tarifferingen er i samsvar med kontrollforskriften § 13-1.
- (21) RME viser til at klagers innvendinger til innmatingstariffen er noe som vil kreve forskriftsendring og som ikke får noen betydning for utfallet i den foreliggende saken.
- (22) Eramets anførsler om at det har betydning at det ikke er marginaltapsavregning på utenlandskabler, er et spørsmål RME behandler i en annen sak brakt inn til RME av samme selskap. RME imøtegår derfor ikke disse anførselene i den foreliggende saken.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (23) Klager har i det vesentlige anført:
- (24) Klager viser til to hovedpunkter for klagen på nettselskapets tariffering. For det første mener klager at tariffering må skje etter en nettmessig begrunnet og kontrollerbar vurdering av kostnadsansvar på det aktuelle nettnivået. Dette mener klager er spesielt viktig for kunder som vil kunne endre sin tilpasning om de betaler kostnader de ikke er ansvarlige for, såkalte priselastiske kunder.
- (25) For det andre gjelder klagen den samfunnsøkonomiske skaden som oppstår når andre kunder, nærmere bestemt kraftprodusenter, ikke betaler de kostnadene de forårsaker og det de tross alt betaler ikke går til nettselskapet, men uavkortet til Statnett. Klager spør seg da om man uten videre og uten differensiering kan belaste andre kunder med en kostnad de ikke forårsaker.

- (26) Eramet viser til at det ikke er riktig at Eramet mener at Lede er forpliktet til å innføre en tariffreduksjon for stort forbruk i regionalnettet. Forpliktelsen inntreer først dersom det finnes et kostnadmessig grunnlag. Det følger av grunnregelen for nett-tariffering hvor tariffene skal være «cost reflective». Der det er kostnadmessig grunnlag for det, må derfor nettselskapet etter klagers syn differensiere tariffen. Dette selv om ordlyden «kan» er brukt i kontrollforskriften § 13-1 bokstav e.
- (27) Kjernen i klagen er at Eramet mener at nettselskap ikke har stor frihet ved fastsettelsen av tariffer som ikke er kostnadmessig begrunnet, og særlig ikke der priselastiske kunder tariffes i strid med kostnadsansvar, som undergraver energilovens mål om samfunnmessig optimalisering. Uten at tariffene er «cost reflective» er det etter klagers syn ikke mulig oppfylle noen av kravene i de bestemmelsene RME viser til. Ifølge klager er det i og for seg korrekt at kundenes prisfølsomhet ikke er et relevant nettforhold. Klager presiserer at klagen ikke går på at prisfølsomhet skal være et kriterium for tariffering, men at kostnadsriktige tariffer til konkurranseutsatt og priselastisk industri er spesielt viktig. Det vises til at dette er kunder som vil kunne endre sin tilpasning om de betaler kostnader som de ikke er ansvarlige for.
- (28) Klager mener at Lede ikke har drøftet eller dokumentert vilkår og tariffer som kostnadsriktige, hverken i relasjon til andre uttakskunder i regionalnettet og uomtvistelig ikke når det gjelder innmatingskundene som etter klagers syn a) trolig ikke dekker sine kostnader og b) ikke i det hele tatt bidrar til nettselskapets kostnadsdekning, siden innmatingsavgiften i regionalnettet uavkortet går til Statnett.
- (29) Ledes syn med hensyn til at det ikke finnes et kostnadmessig grunnlag, baserer seg ifølge Eramet på irrelevant argumentasjon. Eramet etterspør en nærmere gjennomgang av Ledes utredninger som begrunner hvorfor det ikke er kostnadsreflekterende å ha en redusert sats for stort forbruk. Klager mener den ene utredningen er den samme som Statnett la til grunn for sin tariffering av stort forbruk i perioden 2015-2018. Klager viser til at Statnett senere har underkjent denne, og etter klagers mening er underlagsmaterialet irrelevant. Det pekes imidlertid på at kostnadsgrunnlaget ikke er falt bort og at Statnett fremdeles gir redusert tariff til SFHB-bedrifter.
- (30) Klager mener det oppstår en samfunnsøkonomisk skade når andre kunder, som kraftprodusentene, ikke betaler for de kostnadene de forårsaker. RME har på sin side vist til at endring av innmatingsavgiften må gjøres gjennom forskriftsendring. Til dette påpeker klager at det kan tenkes avbøtende tiltak for å redusere det samfunnmessige tapet, uten forskriftsendring. Et eksempel på avbøtende tiltak ville være skjevfordeling mellom priselastiske og ikke-priselastiske kunder. Et annet eksempel ville være krav om at den innmatingsavgiften som reflekterer kostnader i regionalnettet helt eller delvis beholdes i regionalnettet, og ikke i sin helhet går til Statnett, som i dag. Klager understreker for øvrig at deres forslag ikke innebærer kanalbasert nettleie, slik nettselskapet har lagt til grunn. Forslagene vil ifølge klager ikke rokke ved punktтарiffen.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (31) Klagemotparten har i det vesentlige anført:
- (32) Nettselskapet viser til at tarifferingen følger de føringer og prinsipper for utforming av punktтарiffer som finnes i kontrollforskriften. Vilkår og tariffer er ifølge nettselskapet ikke-diskriminerende og objektive. Tariffene refererer til en nettkundes tilknytningspunkt, og tilknytningspunktet gir nettkunden adgang til hele nettsystemet og

markedet. Tariiffene er utformet slik at de reflekterer kostnadsstrukturen i strømmettet. Det differensieres etter hvilket nettnivå kunden er tilknyttet. Uttak på nivå 1 (132 kV og 66 kV) og på nivå 2 (22 kV og 11 kV) har forskjellige priser.

- (33) Når det gjelder tariiffene for såkalte store forbrukere med høy brukstid (SFHB-kunder) i regionalt distribusjonsnett har disse flere byggeklosser: bidrag for transmisjonsnettet, bidrag for 132 kV- og 66 kV-nettet, og bidrag for nedtransformering 22 kV og 11 kV stasjonsanlegg.
- (34) Avregningsgrunnlaget for nettselskapets fastledd tar utgangspunkt i gjennomsnittlig uttak i Statnetts toppplasttime i hvert enkelt tilknytningspunkt de fem foregående årene. Dette fører ifølge nettselskapet til at egenskapen «jevnt forbruk» er håndtert/kompensert gjennom fastleddet. Nettselskapet har vurdert om SFHB-kunder burde betale et redusert bidrag for regionalt distribusjonsnett sammenlignet med øvrig forbruk, men totalbildet viste at det ikke var kostnadsreflekterende å operere med redusert sats for disse.
- (35) Lede har opplyst at de i 2014-2015 vurderte om det var objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante netttforhold som tilsa at SFHB-kunder burde betale et redusert bidrag for regionalt distribusjonsnett sammenlignet med alminnelig forbruk. Totalbildet viste ifølge Lede at det ikke var kostnadsreflekterende med redusert sats. De fokuserte på egenskapene «høy sommerlast», «høy brukstid» og «lav timesvariasjon». Nettselskapet viste til at de hadde gjennomgått Statnetts begrunnelse for tariffreduksjon basert på disse egenskapene, siden Statnett hadde vurdert at disse var gunstige for systemdriftskostnadene. Lede mente begrunnelsen ikke var relevant for dem siden de ikke hadde systemansvar.
- (36) Det opplyses at Lede deretter hadde en større gjennomgang i 2020, med samme resultat som i 2014/2015. Dette arbeidet tok for seg en rekke nettrelaterte forhold, blant annet stabilitet i forbruk over tid, forsyningssikkerhet, leveringskvalitet, nettutbygging og driftsstanser m.m. Det ble avdekket flere forhold som ifølge nettselskapet pekte mot at SFHB-kunder kunne være kostnadsdrivende for regionalt distribusjonsnett. For jevn industrilast kunne sommerbruken av strømmettet være dimensjonerende for nettanleggene, noe som kunne kreve høyere tverrsnitt. Det ble også pekt på at det sliter mer på transformatorer å være belastet med en jevn og kanskje støyende industrilast, sammenlignet med øvrig forbruk som har mer begrenset vinteropplast og lavere sommerlast. Nettselskapet opplyser at de i etterkant har vurdert egenskaper løpende, i dialog med industrien.
- (37) Etter nettselskapets vurdering vil Eramets forslag om kanalbasert nettleie som reflekterer korteste «vei» fra transmisjonsnettet til fabrikkbyggene være i strid med kontrollforskriften § 13-1.
- (38) Lede tolker Eramet slik at de mener at SFHB-kunder skal ha reduserte tariffsatser sammenliknet med øvrig forbruk. I den forbindelse viser nettselskapet til at kontrollforskriften § 13-1 er en «kan-bestemmelse». Etter nettselskapets syn er det ikke grunnlag for å favorisere en bestemt kundegruppe. Det vil føre til at andre kundegrupper må betale mer i nettleie enn de skal.
- (39) Angående Eramets ønske om å hensynta prisfølsomheten til konkurranseutsatt industri («Ramsey-prising»), viser nettselskapet til at prisfølsomhet ikke er et relevant netttforhold som kvalifiserer til differensiering. I den forbindelse viser Lede til brevet «Statnetts

forslag til tariffmodell fra 2019» som RME sendte til Statnett 15. februar 2018, hvor det står at «prisfølsomhet oppfyller ikke forskriftskrav om objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold».

4 Energiklagenemndas vurdering

- (40) Saken gjelder Eramet Norway AS' klage over vedtak fra RME om at nettselskapet Lede AS har beregnet tariffer for Eramet Norway AS' i samsvar med kontrollforskriften § 13-1.
- (41) Klager eier smelteverket Eramet Norway Porsgrunn, som er en del av Herøya industripark i Porsgrunn kommune. Som følge av høyt kraftforbruk faller klager inn under betegnelsen «SFHB» (Statnetts betegnelse for «Store Forbrukere med Høy Brukstid», forbruk av minst 15 MW i mer enn 5000 timer). Tariffen for SFHB-kunder tilknyttet Ledes regionalnett består av tre komponenter:
- Bidrag for transmisjonsnettet.
 - Bidrag for 132 kV- og 66 kV-nettet.
 - Bidrag for nedtransformering 22 kV og 11 kV stasjonsanlegg.
- (42) Lede har opplyst at alle kunder som kvalifiserer til SFHB-tariff, får videreført 1:1 den nettleien som Statnett beregner og fakturerer nettselskapet. Videre får SFHB-kundene lik nettleie på samme nettnivå. Nettselskapet har ingen differensiering av nettleie for kunder med uttak på samme spenningsnivå. Uenigheten knytter seg til at Lede ikke skiller på hva SFHB-kunder og øvrige kunder må betale for bruk av 132 kV- og 66 kV-nettet, nedtransformering og 22 kV og 11 kV stasjonsanlegg.
- (43) Etter klagers syn er Lede forpliktet til å innføre en tariffreduksjon for stort forbruk i regionalnettet dersom det finnes et kostnadmessig grunnlag for dette. Nemnda forstår dette som at Eramet mener at differensiering av tariffen, altså formell forskjellsbehandling, er nødvendig for å sikre likebehandling i praksis. Videre mener klager at Lede ikke har drøftet eller dokumentert vilkår og tariffer i regionalnettet som kostnadsriktige, hverken i relasjon til andre uttakskunder i regionalnettet eller innmatingskundene.
- (44) Nemnda vil først ta stilling til om nettselskapene, i lys av et prinsipp om at tariffene skal være kostnadsreflekterende, har en plikt til å differensiere tariffene dersom det er mulig å identifisere kundegrupper som utløser lavere kostnader i nettet enn andre. Deretter vil nemnda vurdere i hvilken grad nettselskapene, dersom de har unnlatt å differensiere tariffene, er pliktig til å dokumentere at kostnadsansvaret for de faste kostnadene i nettet er helt likt blant alle kundegruppene i eget nett, og om nettselskapet i dette tilfellet har gitt en tilstrekkelig begrunnelse for å ikke differensiere tariffen for SFHB-bedrifter i eget nett.
- (45) De generelle prinsippene for utforming av nettleie finnes i kontrollforskriften § 13-1. Prinsippene skal sikre at alle som ønsker det får markedsadgang på like vilkår samt bidra til effektiv utnyttelse og utvikling av nettet. På tidspunktet for klagen hadde bestemmelsen følgende ordlyd:

«Alle nettselskapene er ansvarlige for at det utarbeides tariffene som er punktbaserte etter følgende prinsipper:

- a. tariffene skal refereres tilknytningspunktene.*
- b. avtale med nettselskapet i tilknytningspunktet skal gi adgang til hele nettsystemet og kraftmarkedet.*
- c. nettselskapet plikter å tilby alle som etterspør nettjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår.*
- d. tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet.*
- e. tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold.*
- f. tariffene skal fastsettes uavhengig av avtaler om kraftkjøp/kraftsalg.*
- g. tariffene skal gi nettselskapet inntekter til dekning av kostnader innenfor tildelt inntektsramme, kostnader i overliggende nett, innbetalt eiendomsskatt og lovpålagt innbetaling til energifond.*
- h. måleverdier i Elhub skal benyttes til avregning av tariffene.*
- i. den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregnes hver for seg.*
- j. tariffene skal utformes slik at de reflekterer kostnadsstrukturen i nettet»*

(46) Bestemmelsen, med unntak av bokstav h, er likelydende i dag.

(47) Kontrollforskriften stiller krav til at tariffene skal utformes slik at de reflekterer kostnadsstrukturen i nettet, jf. § 13-1 bokstav j. Videre skal tariffene utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet jf. kontrollforskriften § 13-1 bokstav d. Dette betyr at tariffene skal utarbeides etter en grunnstruktur hvor variable kostnader i størst mulig grad skal hentes inn gjennom variable tariffledd og at faste kostnader i størst mulig grad hentes inn gjennom andre tariffledd. Nettselskapene skal også skille mellom uttak og innmating av kraft. Innmatingstariffen er regulert i forskriftens kapittel 15.

(48) Av § 13-1 bokstav e fremgår det at *«tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold»*. Bestemmelsen gir nettselskapene en skjønnsmessig adgang til å utforme tariffene basert på etterprøvbare kriterier. Disse kriteriene må være objektive og basert på relevante nettforhold, samt ikke-diskriminerende, jf. bokstav c. Utgangspunktet er at like kunder skal ha like tariffene.

(49) Kontrollforskriften § 13-1 bokstav e inneholder et «kan»-vilkår. Ordlyden tilsier at det er opp til nettselskapet å bestemme om det skal foretas differensiering av tariffen. Når slik differensiering først gjennomføres, er det imidlertid et krav at det skjer etter objektive og kontrollerbare kriterier, basert på relevante nettforhold. Klager har vist til et prinsipp om at tariffene skal være kostnadsreflekterende. Nemnda er enig i de nevnte prinsipper i §

13-1 gir uttrykk for at tariffene skal være kostnadsreflekterende da dette blant annet vil legge til rette for bedre utnyttelse av nettet og hindre usaklig forskjellsbehandling. Det er likevel ikke slik at det kreves at tariffene skal reflektere kostnadene hver kunde påfører nettet krone for krone. Nettselskapene utformer selv tariffene, og de er ansvarlige for at tariffene er i tråd med de prinsipper og krav som følger av kontrollforskriften. Prinsippet om kostnadsreflekterende tariffene innebærer ikke etter nemndas forståelse et krav om at det skal foreligge eksakt samme kostnadsgrunnlag for alle kunder som har lik tariff. Nemnda kan heller ikke se at prinsippet om kostnadsreflekterende tariffene i seg selv oppstiller et krav til at nettselskapet skal differensiere tariffene i alle tilfeller hvor det kunne være mulig å definere en kundegruppe som utløser lavere kostnader i nettet enn andre.

- (50) Klager har hevdet at nettselskapet må underbygge at SFHB-bedrifter og alminnelig forsyning har eksakt samme ansvar for de faste kostnadene i nettet, for å innfri kravet om tariffing i henhold til «relevante nettforhold», jf. § 13-1 bokstav e. Etter klagers syn har ikke nettselskapet dokumentert sine tariffene som kostnadsriktige, verken i relasjon til andre uttakskunder i regionalnettet eller innmatingskundene.
- (51) Etter nemndas syn må dette spørsmålet sees i sammenheng med reglene om informasjonsplikt i kontrollforskriften § 13-5. Bestemmelsens første til femte ledd lyder:

«Nettselskapene plikter av eget tiltak å gi andre nettselskaper den informasjon som er nødvendig for at disse skal kunne beregne egne tariffene. Informasjonen skal gis innen rimelig tid før nye tariffene trer i kraft.

Nettselskapene plikter på forespørsel og innen rimelig tid å gi kunder informasjon om beregningsgrunnlaget for egne tariffene og beregningen av tariffene for de ulike kundegrupper.

Tariffene og vilkår skal samles skriftlig, og være lett tilgjengelig for nettkundene.

Nettselskapet plikter å gi tilstrekkelig informasjon slik at kunden kan innrette seg etter prissignalene i tariffen. Næringskunder skal som et minimum, få informasjon om innmating og uttak på timebasis. Øvrige kunder skal som et minimum, få informasjon om innmating, uttak og tilhørende nettleie på timebasis. Informasjonen skal være elektronisk tilgjengelig senest påfølgende døgn kl. 09:00.

Nettselskapene skal i rimelig tid før endring av tariffene trer i kraft informere den enkelte nettkunde om tariffendringer. Informasjonen skal inneholde en begrunnelse for tariffendringene.»

- (52) Nemnda viser til at Lede har utredet kostnadene i eget nett og redegjort for hvorfor de ikke har foretatt en differensiering. Lede har understreket at grunnløs differensiering vil forfordle andre kundegrupper som vil bli påført økte kostnader. Det er etter nettselskapets syn ikke grunnlag for å favorisere en bestemt kundegruppe. Nettselskapet peker på at de ved to anledninger har utført analyser som har vist at det ikke var kostnadsreflekterende å operere med redusert sats for SFHB-bedrifter. Slik disse utredningene er beskrevet, viser de etter nemndas syn hvorfor nettselskapet ikke har differensiert tariffene for stort forbruk.

- (53) Nemnda påpeker at nettselskapet kan ha mange kunder på ulike nivåer, uten at noen skiller seg klart ut. Nemnda kan ikke se at unnløstelse av differensiering utløser et krav om at nettselskapene må dokumentere at kostnadsansvaret er helt likt mellom alle kundegruppene. Selv om det kan tenkes mulig å utrede kostnadsgrunnlaget på andre premisser enn det nettselskapet allerede har gjort, så er ikke dette noe hver nettkunde kan kreve å få vurdert fordi de ønsker en lavere tariff. Det er også et spørsmål hvor detaljert begrunnelse nettselskapet eventuelt må gi for hvorfor de har unnløst å differensiere tariffene for ulike kundegrupper i eget nett.
- (54) Nemnda understreker at de faktiske forholdene i Energiklagenemndas sak 2020/0970, som klager har vist til, skiller seg fra den foreliggende. I sak 2020/0970 var spørsmålet om det var faktisk og rettslig grunnlag for å opprettholde en differensiering mellom to brukere av nettet. I saken hadde nettselskapet videreført Statnetts tariffmodell som ble benyttet for det overliggende nettet. I det aktuelle nettet var det kun én annen nettkunde i tillegg til netteier. Nettet var videre i utgangspunktet bygget for netteiers bruk til industriell virksomhet. Netteier hadde videreført storkundemodellen i sitt regionale nett, men det var ikke mulig for nettkunden å oppnå rabatten. Nemnda slo fast at et nettselskap ikke uten videre kunne videreføre Statnetts rabatt i underliggende nett, men at en videreføring måtte være basert på relevante nettforhold i eget nett. I vår sak er storkundetariffen derimot ikke blitt videreført i regionalnettet og nettselskapet har dermed ikke foretatt en differensiering av tariffutformingen i eget nett. I tillegg forelå det særlige forhold i sak 2020/0907 som tilsa at klagemotparten var forpliktet til å gi en mer utfyllende begrunnelse for bruk av tariffmodellen på dette nettnivået.
- (55) I denne saken kan ikke nemnda se at det foreligger noen særlige forhold som skulle tilsa at nettselskapet må levere ytterligere dokumentasjon på hvorfor de ikke skiller på hva SFHB-kunder og øvrig forbruk må betale for bruk av 132 kV- og 66 kV-nettet, samt nedtransformering og 22 kV og 11 kV stasjonsanlegg. Nemnda vurderer på denne bakgrunn at nettselskapets utredninger er tilstrekkelige i henhold til kravene i kontrollforskriften §§ 13-5 og 13-1.
- (56) Nemnda kan heller ikke se at utforming av nettselskapets tariff, herunder at det ikke foretas differensiering, er i strid med kontrollforskriften § 13-1. Nemnda viser til at tariffingen reflekterer kostnadene i nettsystemet, og at nettselskapet har vist til at det ikke er kostnadsreflekterende om SFHB-kunder betaler et redusert bidrag for regionalt distribusjonsnett sammenlignet med øvrige kunder.
- (57) Når det gjelder anførselen om at det blir forskjellsbehandling av SFHB-bedrifter når disse tariffes etter ulike prinsipper i ulike nettselskap, viser nemnda til at SFHB-bedriftene i Ledes nett ikke gis annen behandling enn andre kunder/ordinært forbruk. Kundene må forholde seg til nettselskapet de tilhører og kostnadene i det aktuelle nettet. Klagers innvendinger på dette området samt argumentene knyttet til tariffing av innmatingskundene, oppfatter nemnda som et spørsmål om regulering og ikke et spørsmål om håndhevelsen av gjeldende regelverk. Det er nemndas vurdering at det ligger utenfor nemndas område å ta stilling til dette spørsmålet.
- (58) Eramets anførsler om at det har betydning at det ikke er marginaltapsavregning på utenlandskabler, er et spørsmål RME behandler i en annen sak brakt inn til RME av samme selskap. I likhet med RME behandler ikke Energiklagenemnda dette spørsmålet i den foreliggende saken.

(59) På denne bakgrunn har nemnda kommet til at nettselskapet Lede AS har beregnet tariffer for Eramet Norway AS i samsvar med kontrollforskriften § 13-1.

5 Vedtak

(60) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

- 1. Klagen tas ikke til følge.**
- 2. Reguleringsmyndigheten for energis vedtak 202104075-24 av 13. november 2023 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 14. oktober 2024

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Helle Grønli
Nemndsmedlem

Tormod Anders Sletten
Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur